

Жадан Т.А.

к.е.н., доцент

Мір А. І.

магістрант

Цехмистро О. О.

магістрант

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Внутрішній контроль фінансових результатів закладів готельно-ресторанного бізнесу передбачає перевірку всієї фінансово-господарської діяльності. Необхідність такого контролю обумовлюється тим, що кожна господарська операція, яка відбулася, впливає на кінцеві фінансові результати діяльності підприємства. У зв'язку з цим, ряд авторів, серед яких Туз О.К., Бурковська А.В. [1] та ін., за часом здійснення виділяють попередній, поточний та наступний (заключний) види контролю. Проте класифікаційна ознака «за часом здійснення» має двояке значення: певний час або інтервал часу, протягом якого проводяться контрольні дії; кількість часу, витраченого на проведення контрольних заходів. Вважаємо, що більш доречною ознакою виділення таких видів внутрішнього контролю є момент часу проведення контрольних заходів по відношенню до стадії здійснення господарських операцій. Якщо проведення контрольних заходів відбувається до початку здійснення господарських операцій, то такий внутрішній контроль буде попереднім; якщо в процесі їх здійснення, то – поточним; якщо після їх завершення, то – наступним.

В процесі здійснення цих видів контролю використовуються специфічні контрольні процедури, які дозволяють порівнювати отримані фактичні фінансові результати з плановими (нормативними) показниками, оцінювати їх економічну ефективність та оперативно реагувати на виниклі відхилення. Контрольні процедури представляють собою сукупність методичних прийомів контролю [2], що застосовуються суб'єктами управління при реалізації ними контрольних функцій. За своїм призначенням контрольні процедури можна поділити на нормативно-правові, організаційні, порівняльні, аналітичні, розрахункові, рахунково-обчислювані, логічні, моделюючі тощо.

Нормативно-правові контрольні процедури спрямовані на перевірку господарських операцій з точки зору їх відповідності діючому законодавству, нормативно-правовим актам, інструкціям, стандартам, положенням.

Головним призначенням організаційних контрольних процедур є створення необхідних організаційних умов для здійснення самого процесу

внутрішнього контролю, а саме: відбір та підготовка фахівців для виконання контрольних функцій; підготовка та оформлення організаційно-розпорядчої документації (накази, розпорядження, графіки та ін.); формулювання мети, визначення завдань та строків проведення внутрішнього контролю; вибір методики контролю тощо.

Порівняльні контрольні процедури передбачають порівняння і зіставлення отриманих фінансових результатів з показниками за попередні періоди або з базовими, плановими, очікуваними, нормативними показниками з метою виявлення відхилень від них. Порівняльні процедури широко застосовуються під час документальної перевірки [3].

Аналітичні процедури дають змогу виявити та проаналізувати співвідношення між доходами та витратами суб'єктів господарювання готельно-ресторанного бізнесу, оцінити їх вплив на формування фінансових результатів. Застосування аналітичних процедур внутрішнього контролю базується на причинно-наслідковому зв'язку між аналізованими показниками.

Розрахункові процедури внутрішнього контролю фінансових результатів покликані встановити достовірність кількісного і вартісного вимірювання господарських операцій, а також узагальнюючих показників.

Розрахунково-обчислювальні процедури застосовуються для перевірки кількісних характеристик фінансових результатів. Ці процедури використовуються в процесі перевірки правильності встановлення вартості готельно-ресторанних послуг відповідно до ринкових цін, при інвентаризації товарно-матеріальних цінностей, дослідженні документів тощо.

Логічні процедури внутрішнього контролю представляють собою уявні операції, які ґрунтуються на застосуванні прийомів логіки, що відображають зв'язаність, послідовність, переконливість і точність викладення думок.

Моделюючі процедури спрямовані на побудову організаційних, інформаційних, економіко-математичних та інших моделей внутрішнього контролю за формуванням, розподілом та використанням фінансових результатів, які дають змогу оптимізувати процес здійснення контролю за часом та якісними характеристиками.

Список використаних джерел:

1. Туз О.К. Організація системи внутрішнього контролю фінансових результатів діяльності підприємства / О.К. Туз, А.В. Бурковська // Глобальні та національні проблеми економіки. - 2015. - № 5. - С. 644-646.
2. Манойленко А. В. Учетно-аналитическое обеспечение внутреннего контроля финансовых результатов: систематизация подходов и уточнение содержания / А.В. Манойленко, Т.А. Жадан, М. Аннаев // Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія: Економічні науки. - 2017. - № 46(1267). - С. 104-108.
3. Жадан Т.А. Загальнонаукові та специфічні методи внутрішнього контролю фінансово-господарської діяльності підприємства / Т.А. Жадан, С.О. Яценко // Матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. «Регіональна, галузева та суб'єктна економіка України на шляху до євроінтеграції», ч. 2. - 2017. - С. 98-100.